

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Ratkaisuja kierrätyksen lisäämiseksi – kokeiluhankkeiden tuloksia

Sirje Stén, ympäristöministeriö
Kiertotalous nyt
Helsinki 15.2.2019

Yhdyskuntajätteen kierrätyksen kokeiluhankkeet

- Käytännön keinoja yhdyskuntajätteen kierrätyksen lisäämiseksi
- Kokeiluhankehaussa valittiin 4 hanketta, joista yksi yritysjetteen kierrätyshanke
- saatiin päätökseen vuoden 2018 loppuun mennessä
- Saatua kokemusta ja tietoa käytetään hyödyksi jätelainsäädännön valmistelussa
- RAKI-rahoituksella myös rahoitettu jätehuollon hankkeita

Itä-Uudenmaan nelilokereräyskokeilu

Hankevastaava:

Itä-Uudenmaan jätehuolto Oy

Tavoite: Tarjota omakotiasukkaalle kattava kierrätyspalvelu

- Selvitettiin ilmastopäästöt, kustannuksia sekä keräysastetta

Toteutus:

- Kahdella monilokeroastialla 10 lajin keräys kotitalouksista: sekajäte, biojäte, muovi, metalli, lasi, kartonki, paperi, poistotekstiilit, pienelektroniikka ja paristot.
- <http://www.ym.fi/download/noname/%7B61BDC01C-07DE-4A7D-9684-3DF6C60986E0%7D/140292>

Itä-Uudenmaan nelilokeräyskokeilu - tulokset

- Ilmastopäästöt noin kolmasosa tavanomaisen jätteenkeräyksen päästöistä
- Päästiin noin 78 % kierrätysasteeseen
- toimiva omakotivaltaisilla taajama-alueilla ja niiden lähiseuduilla
- kustannukset suurehkot
- mietittävä tarkkaan, mitkä jakeet samassa astiassa.

Kokeilun jälkeen jatkettiin palvelun tarjoamista kahden – kolmen astian mallilla (nelilokero, 1-2 lokero(seka-bio), paperi)

LAJITEHO-hanke

- **Hankevastaava:** Suomen ympäristökeskus
- **Tavoite:** Painoperusteisten PAYT 'Pay As You Throw' -menetelmien tutkiminen, järjestelmän kehittäminen lajitteluun kannustavaksi järjestelmäksi sekä löytää Suomen olosuhteisiin soveltuvia ratkaisuja.
- Toteuttajan tietopaketti (kunnalliselle toimijalle)
- <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161293>

LAJITEHO-hanke tulokset

- Lajitteluun kannustaminen pitää tehdä monin keinoin: jätemaksujärjestelmä, laajan palvelutarjonta sekä neuvontaa.
- Punnituksista saadaan seurantaa ja logistiikan suunnittelua palvelevaa tietoa, mutta kannustavan jätemaksujärjestelmän kehittäminen onnistuu ilmeik.
- Kannustavan jätemaksujärjestelmän kehittäminen on mahdotonta ilman yhden tahon kokonaisvastuuta koko kotitalouden jätehuollosta.

- LAJITEHO-laskuri

http://www.syke.fi/fi-FI/Tutkimus_kehittaminen/Tutkimus_ja_kehittamishankkeet/Hankkeet/Lajittelu_tehostavat_kaytannot_LAJITEHO

Kokonaiskustannukset				Subventioaste				Yksikköhinnat ja -kustannukset				Yhteensä	
Jätelaji	Keräys ja kuljetus (€)	Käsittely (€)	Keräys ja kuljetus (%)	Käsittely (%)	Jätelaji	Yksikkökustannukset (€/t)	Subvention jälkeiset yksikköhinnat (€/t)	Määräytyvät palvelutason mukaan	Jätelaji	t			
Sekajäte	0,0	0,0			Sekajäte	0,0			Sekajäte	0,0			
Biojäte	0,0	0,0			Biojäte	0,0	#JAKO/DI		Biojäte	0,0			
Kartonkipakkaukset	0,0	0,0			Kartonkipakkaukset	0,0	#JAKO/DI		Kartonkipakkaukset	0,0			
Metalli	0,0	0,0			Metalli	0,0	#JAKO/DI		Metalli	0,0			
Lasipakkaukset	0,0	0,0			Lasipakkaukset	0,0	#JAKO/DI		Lasipakkaukset	0,0			
Paperi	0,0	0,0			Paperi	0,0	#JAKO/DI		Paperi	0,0			
Muovipakkaukset	0,0	0,0			Muovipakkaukset	0,0	#JAKO/DI		Muovipakkaukset	0,0			
	0,0	0,0											

Keräyslajien määrät (n)	Syötty sekajätteen hinta (€/t)	Sekajättekertymä palvelutasoltain (t)	Sekajätteen hinta*kertymä (€)
1			0,0
2			0,0
3			0,0
4			0,0
5			0,0
6			0,0
7			0,0
			0,0

Tulot (subvention jälkeen)	Keräys ja kuljetus (€)	Käsittely (€)
Jätelaji		
Sekajäte	0,0	0,0
Biojäte	0,0	0,0
Kartonkipakkaukset	0,0	0,0
Metalli	0,0	0,0
Lasipakkaukset	0,0	0,0
Paperi	0,0	0,0
	0,0	0,0

Tulot vs. menot (€)	Tulot	Menot	Erotus
	0,0	0,0	0,0
			0,0
			0,0

Tulot kattavat kustannukset

TELAKETJU

- tekstiilijätteen keräys ja lajittelu

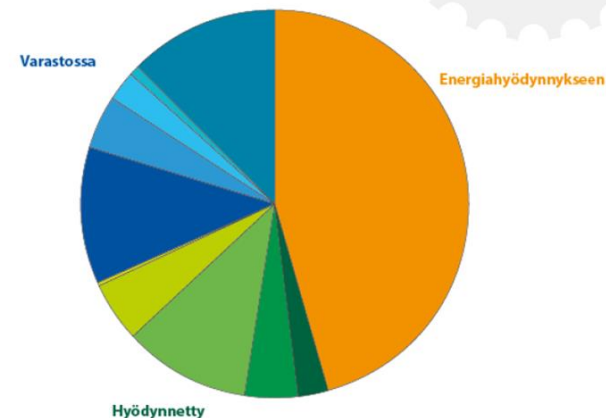
Hankevastaava: Lounais-Suomen
jätehuolto Oy

Tavoite:

- kehittää poistotekstiilin keräys- ja lajittelujärjestelmä
 - Viestintää, neuvontaa
 - Tekstiilin keräystä, lajittelua uudelleenkäyttöä ja kierrätystä varten
 - Osa laajaa hankekokonaisuutta (myös TEKES-hanke)

Poistotekstiilikoonti 2018
Lounais-Suomen Jätehuolto
Kokonaiskeräysmäärästä poistotekstiiliä 101 000 kg

- <https://telaketju.turkuamk.fi/>

TELAKETJU -tuloksia

Viestintää ja koulutusta

- Kuluttajaviestintäsarja: Nyt puhutaan tekstiilistä!
- Termit- ja lainsäädäntö –ohjeistus koskien poistotekstiilin keräystä.
- Kehitettiin laadukkaan lajittelun lähtökohdat valtakunnallisen poistotekstiililajittelun järjestämiseksi ja koulutusmateriaalit
- Tekstiililajittelun näyttötutkinto osana ympäristöhoitajan ammattitutkintoa.

Tutkimuksia

- Eri keräysvälineiden ja -tapojen vaikutus kerättävän poistotekstiilin laatuun.
- Neuvonnan vaikutus paikallisesti kerättävän poistotekstiilin laatuun.

Verkoston vahvistaminen: tuloksena TEM ja AIKO –hankkeet, sekä uusi Telaketju Business Finland Co-Innovation kokonaisuus.

BIORENT-hanke

Hankevastaava:

Helsingin seudun ympäristöpalvelut, HSY

Tavoite: Vuokratalojen biojätteen lajittelun tehostaminen ja ruokajätteen vähentäminen

- Kokeillaan lajitteluinfran sekä neuvonnan ja viestinnän parantamista
- Rahoitus ravinteiden kierrätys (RAKI) –ohjelmasta
- Käynnissä edelleen
- <https://www.hsy.fi/fi/asiantuntijalle/jatehuolto/tutkimusjakehitys/Sivut/biorent.aspx>

Havainnot kokeiluhankkeista

- Viestinnän ja neuvonnan lisäämisellä suuri merkitys lajitteluaktiivisuuteen.
- Käytännön keinoja lajittelun parantamiseksi löytyy, ne pitäisi ottaa laajasti käyttöön
 - Lajitteluun kannustava taksa
 - Lajittelumahdollisuudet lähelle (esim. nelilokerokeräys)
 - Kehittämistöettä ja tulevaisuuteen luotaamista kaivataan
- Kustannustehokkuus ja ympäristönäkökulmat huomioitava, mutta näissäkin tulee nähdä asiat laajemmin.
- Kokonaisuuden hallinta kotitalouksien jätehuollossa helpottaa ratkaisujen löytämistä.
- Kierrätysraaka-ainemarkkinoiden kehittäminen tärkeää.

Kiitos!

sirje.sten@ym.fi

www.ym.fi/jatesaadospaketti